

KOMENTÁŘ

20. 3. 2024

Demografický vývoj v Jihomoravském kraji v roce 2023

Počet obyvatel Jihomoravského kraje se za 12 měsíců roku 2023 zvýšil o 9 549 osob, a to pouze zásluhou přírůstku obyvatel stěhováním. Proti stejnému období roku 2022 v kraji poklesl počet zemřelých, ještě více se však snížil i počet živě narozených. Poklesl počet přistěhovalých, počet vystěhovalých se meziročně zvýšil. Počet sňatků, stejně jako rozvodů klesl.

Podle předběžných výsledků žilo na území Jihomoravského kraje k 31. prosinci 2023 celkem 1 226 749 obyvatel, od začátku roku se jejich počet zvýšil o 9 549 osob. Migrační přírůstek počtu obyvatel plně pokryl a převýšil úbytek obyvatel přirozenou cestou. Do Jihomoravského kraje se přistěhovalo o 11 206 osob více, než se z kraje vystěhovalo. Zemřelo o 1 657 osob více, než se v kraji živě narodilo. Nárůst počtu obyvatel byl zaznamenán ve všech krajích s výjimkou Ústeckého a Moravskoslezského. Počet obyvatel ČR se zvýšil o 73,0 tis., a to také jen zásluhou stěhování.

Tab. 1 Počet obyvatel v Jihomoravském kraji a jeho okresech v 1. až 4. čtvrtletí 2023

(předběžné údaje)

	Stav k 1. lednu 2023			Stav k 31. prosinci 2023			Rozdíl (přírůstek / úbytek obyvatel od počátku roku)		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Jihomoravský kraj	1 217 200	596 399	620 801	1 226 749	600 541	626 208	9 549	4 142	5 407
v tom okresy:									
Blansko	110 046	54 161	55 885	111 025	54 562	56 463	979	401	578
Brno-město	396 101	191 980	204 121	400 566	194 046	206 520	4 465	2 066	2 399
Brno-venkov	231 056	113 882	117 174	233 529	115 010	118 519	2 473	1 128	1 345
Břeclav	117 576	57 585	59 991	118 828	57 936	60 892	1 252	351	901
Hodonín	152 119	74 997	77 122	151 614	74 777	76 837	-505	-220	-285
Vyškov	94 274	46 615	47 659	95 077	46 979	48 098	803	364	439
Znojmo	116 028	57 179	58 849	116 110	57 231	58 879	82	52	30

V Jihomoravském kraji se počet obyvatel snížil jen v okrese Hodonín (o 505 osob). Ve všech okresech kraje byl vykázán přirozený úbytek obyvatel, migrační úbytek obyvatel zaznamenal pouze již zmíněný okres Hodonín.

Podle dosud dostupných údajů se v Jihomoravském kraji za 12 měsíců roku 2023 živě narodilo 10 669 dětí, což bylo ve srovnání se stejným obdobím roku 2022 o 1 409 dětí méně. Mezi narozenými dětmi převažují chlapci (v 1. až 4. čtvrtletí se narodilo 5 449 chlapců a 5 220 děvčat). V okrese Blansko ale chlapci tvořili jen 48,8 % ze živě narozených dětí, naproti tomu v okrese Hodonín chlapci tvořili 53,4 % narozených dětí. Mimo manželství se ve sledovaném období narodilo 4 501 dětí (meziročně o 701 dětí méně), tedy 42,2 % ze živě narozených (v rámci ČR to bylo 47,1 %). Nejvyšší podíl narozených v kraji mimo manželství byl v okrese Znojmo (53,3 %), nejnižší v okrese Brno-venkov (38,5 %).

Podle předběžných výsledků v Jihomoravském kraji za 1. až 4. čtvrtletí roku 2023 zemřelo 12 326 osob (6 205 mužů a 6 121 žen), což bylo o 1 018 osob méně než ve stejném období předcházejícího roku, tedy

KOMENTÁŘ

období, které bylo ovlivněno doznívající nepříznivou epidemickou situací. Nejvyšší hrubá míra úmrtnosti v letošních prvních 12 měsících byla v okrese Znojmo, na 1 000 obyvatel zde připadlo 11,05 zemřelých. Ve struktuře zemřelých podle věku byla v kraji nejpočetnější skupina zemřelých ve věku 80 až 89 let (31,8 % zemřelých) a ve věku 70 až 79 let (28,3 %). Mezi zemřelými bylo i 21 dětí do 1 roku.

Do Jihomoravského kraje se v průběhu prvních 12 měsíců roku 2023 přistěhovalo 26 030 osob, tedy o 17 174 osob méně než ve srovnatelném období předcházejícího roku. Ve srovnání s rokem 2022, kdy k nám dorazila migrační vlna z Ukrajiny, to sice znamená téměř 40% pokles (z ciziny 54% pokles), nicméně oproti průměru stejných období let 2014 až 2021 je to počet dvojnásobný (u přistěhovalých z ciziny téměř trojnásobný). Z ostatních krajů ČR se přistěhovalo 9 511 osob (36,5 % přistěhovalých), 16 519 osob přišlo ze zahraničí (63,5 % přistěhovalých). Většina přistěhovalých z ciziny mířila do Brna (9 082 osob čili 55,0 % krajského celku).

Ve stejném období se z kraje vystěhovalo 14 824 osob (o 5 518 osob více než v roce 2022). Do ostatních krajů ČR se vystěhovalo 9 895 osob (66,7 % vystěhovalých) a 4 929 osob se odstěhovalo do zahraničí (33,3 % vystěhovalých) – toto číslo zahrnuje i ukončování pobytu osobám s dočasnou ochranou, které se nedostavily do stanoveného termínu k vylepení vízového štítku do cestovního dokladu.

Saldo vnitřního stěhování bylo záporné - z jiných krajů se přistěhovalo o 384 osob méně, než se do jiných krajů ČR vystěhovalo. Saldo zahraničního stěhování bylo kladné (počet přistěhovalých z ciziny převýšil počet do ciziny vystěhovalých o 11 590 osob), počet obyvatel v kraji se tak stěhováním zvýšil o 11 206 osob.

Tab. 2 Pohyb obyvatelstva v Jihomoravském kraji v 1. až 4. čtvrtletí

(předběžné údaje)

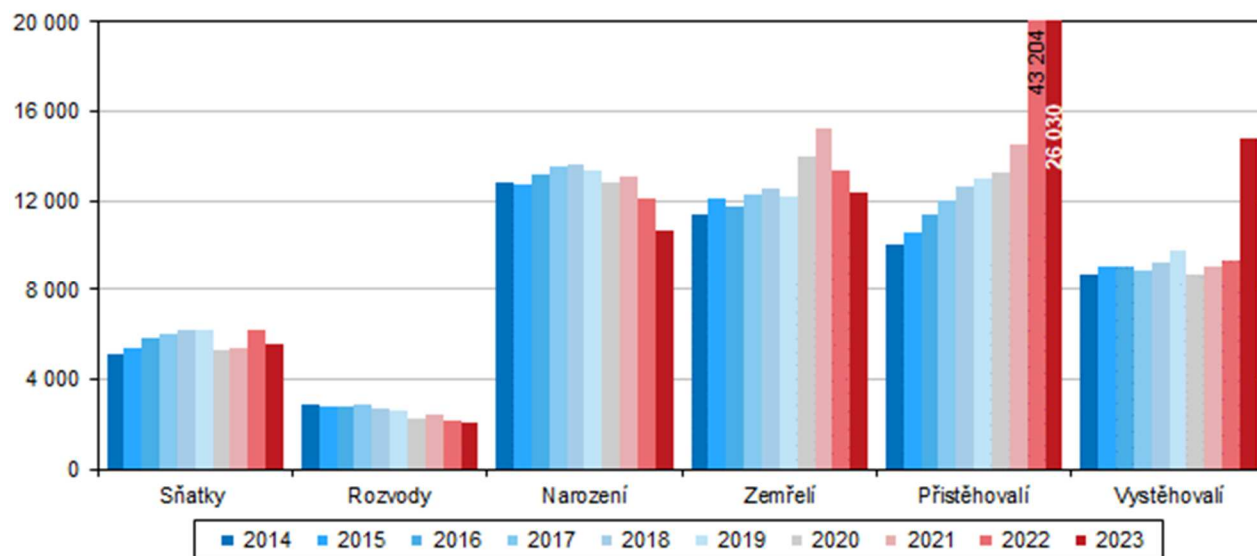
	1. až 4. čtvrtletí roku										Rozdíl 2023- 2022
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
Sňatky	5 153	5 414	5 837	6 040	6 156	6 164	5 272	5 348	6 171	5 578	-593
Rozvody	2 924	2 770	2 758	2 867	2 684	2 631	2 266	2 392	2 177	2 083	-94
z toho s dětmi	1 623	1 569	1 644	1 748	1 582	1 552	1 338	1 522	.	1 212	x
Živě narození	12 802	12 771	13 193	13 509	13 594	13 328	12 859	13 085	12 078	10 669	-1 409
z toho mimo manželství	5 305	5 501	5 668	5 894	5 958	5 687	5 645	5 673	5 202	4 501	-701
Potraty	3 867	3 771	3 413	3 484	3 218	3 220	2 934	2 787	2 763	.	x
Zemřelí	11 399	12 106	11 738	12 275	12 542	12 190	14 015	15 246	13 344	12 326	-1 018
Přirozený přírůstek	1 403	665	1 455	1 234	1 052	1 138	-1 156	-2 161	-1 266	-1 657	x
Přistěhovalí	10 050	10 537	11 416	12 031	12 649	12 995	13 232	14 559	43 204	26 030	-17 174
z toho z ciziny	3 905	4 349	4 694	5 315	5 913	6 318	6 776	7 546	36 261	16 519	-19 742
Vystěhovalí	8 678	9 030	9 082	8 870	9 241	9 811	8 738	9 046	9 306	14 824	5 518
z toho do ciziny	2 790	2 934	2 780	2 393	2 698	3 211	2 379	2 116	2 340	4 929	2 589
Přírůstek stěhováním	1 372	1 507	2 334	3 161	3 408	3 184	4 494	5 513	33 898	11 206	x
Celkový přírůstek	2 775	2 172	3 789	4 395	4 460	4 322	3 338	3 352	32 632	9 549	x

Od počátku roku 2023 bylo v kraji uzavřeno 5 578 sňatků, což bylo o 593 méně než v roce 2022. V 3 849 případech byli oba snoubenci svobodní (69,0 % z celku).

Soudy v Jihomoravském kraji podle dosud dostupných informací vydaly v průběhu minulého roku 2 083 rozhodnutí o rozvodu manželství (o 94 méně než v předchozím roce). Ve třech čtvrtinách případů byl rozvod společným návrhem (1 566 rozvodů, tj. 75,2 % z celku). Ve 349 případech (16,8 % celku) byla navrhovatelkou rozvodu žena.

KOMENTÁŘ

Graf 1 Pohyb obyvatelstva v Jihomoravském kraji v 1. až 4. čtvrtletí

Poznámka:

Veškeré údaje se týkají občanů České republiky a cizinců s trvalým pobytem v České republice, občanů třetích zemí s přechodným pobytem na území České republiky na základě dlouhodobého víza (nad 90 dnů) nebo povolení k dlouhodobému pobytu, občanů zemí EU, Norska, Švýcarska, Islandu, Lichtenštejnska a jejich rodinných příslušníků s hlášeným přechodným pobytem na území České republiky a cizinců s platným azylem v České republice. Od roku 2022 jsou do obyvatelstva zahrnovány osoby s udělenou dočasnou ochranou v České republice s obvyklým pobytem v ČR. Údaje zohledňují rovněž události (sňatky, narození a úmrtí) českých občanů s trvalým pobytem na území ČR, které nastaly v cizině a byly zaregistrovány zvláštní matrikou v Brně.

Veškeré údaje za rok 2023 jsou předběžné.

Kontakt:

Mgr. Tomáš Svozil
Krajská správa ČSÚ v Brně
e-mail: tomas.svozil@czso.cz
tel.: 542 528 172